

Charakteristika predmetu:

Hlavnou funkciou povinnej voliteľného predmetu etická výchova v nižšom strednom vzdelávaní je osobnostný asociaľny rozvoj žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociaľne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa primárne využíva zážitkové učenie, riadený rozhovor, diskusia, simulačné hry, ktoré popri informáciách účinne rozvíjajú mravný úsudok, rozlišovanie dobra od zla, orientáciu v etických dilemách dnešnej spoločnosti. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych spôsobilostí ako napr. otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných apod. Podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov v iných sociálnych skupinách. V nižšom strednom vzdelávaní vedieme žiakov k reflexii a prehodnocovaniu svojho správania i

správania iných, vzhľadom na cieľovú rovinu etickej výchovy, ktorou je sociálne rozvinutý človek spolupracujúce spoločstvo. Preto sa etická výchova javí ako predmet, ktorý pripravuje pôdu pre ostatné výchovy, ktoré súvisia s uplatnením sa nielen v konkrétnych osobných vzťahoch žiaka, ale aj v jeho pripravenosti žiť pre spoločné dobro s inými ľuďmi a pre iných.

Rozvíjajúce ciele predmetu:

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu, klubu, mesta
- zdôvodnia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, médií,
- naučia sa kriticky myslieť, kultivovane diskutovať a akceptovať názory iných,
- ocenia prvky prosociaľneho správania v rodine, v žiackom kolektíve i v iných sociálnych skupinách,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť svoju sexuálnu identitu, hodnotu priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,
- osvoja si pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným ľuďom, ktorí potrebujú zvýšené porozumenie a pomoc,
- zdôvodnia dôležitosť stanovenia si životných cieľov, etických hodnôt a zachovávanía spoločensky uznávaných noriem

Prierezové témy zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov.

Metódy a formy práce

Využívajú sa aktivizujúce vyučovacie metódy, projektové vyučovanie, slovné metódy, kreslenie. Na rozvoj aktivity využívame skupinové práce, didaktickú hru.

Tímová práca

Scénky

Hravé aktivity

Pozorovanie

Anketa

Kolektívna práca

Hranie rolí

Vychádzka

Učebné zdroje

Metodická príručka pre etickú výchovu – Krížová, Lencz.

- dostupné učebnice
- internet
- časopisy
- multimédia
- didaktické pomôcky
- knižnica
- tlač
- televízia
- rozhlas, film, divadlo

Hodnotenie predmetu:

Predmet je klasifikovaný v zmysle pokynov MP slovne- absolvoval/neabsolvoval.

a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

b) neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne i motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,

c) neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospeš

Témy 5. ročník

1. Otvorená komunikácia
2. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba
3. Pozitívne hodnotenie druhých
4. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch
5. Etické aspekty ochrany prírody

Požiadavky na výstup

Výkonový a obsahový štandard je v súlade so vzdelávacími štandardami etickej výchovy pre 2. stupeň ZŠ – 5. ročník, str. 4 – 5.

Témy 6. ročník

1. Identifikácia a vyjadrovanie citov
2. Kognitívna a emocionálna empatia
3. Asertívne správanie
4. Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre
5. Pozitívne vzory v každodennom živote
6. Prosociálne správanie

Požiadavky na výstup

Výkonový a obsahový štandard je v súlade so vzdelávacími štandardami etickej výchovy pre 2. stupeň ZŠ – 6. ročník, str. 6 – 8.

Témy 7. ročník

1. Objavovanie vlastnej jedinečnosti a identity
2. Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory
3. Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity
4. Etické aspekty vzťahu vo vlastnej rodine
5. Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti
6. Vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom

Požiadavky na výstup

Výkonový a obsahový štandard je v súlade so vzdelávacími štandardami etickej výchovy pre 2. stupeň ZŠ – 7. ročník, str. 9 – 11.

Témy 8. ročník

1. Zdroje etického poznania ľudstva
2. Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota
3. Ekonomické hodnoty a etika
4. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty
5. Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti
6. Vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom

Požiadavky na výstup

Výkonový a obsahový štandard je v súlade so vzdelávacími štandardami etickej výchovy pre 2. stupeň ZŠ – 8. ročník, str. 12 – 13.

Témy 9. ročník

1. Prehlbovanie komunikačných spôsobilostí
2. Zdravý životný štýl
3. Závislosti
4. Masmediálne vplyvy

Požiadavky na výstup

Výkonový a obsahový štandard je v súlade so vzdelávacími štandardami etickej výchovy pre 2. stupeň ZŠ – 9. ročník, str. 14 – 15.